

Предметні тижні у школі — одна з найцікавіших форм організації освітнього процесу. Це можливість і для вчителя, і для учнів проявити свої багатогранні здібності. Для того щоб усім було цікаво, нині важливо проводити їх не формально. Ось як це відбувається в нашій школі.

Плануємо заздалегідь

Предметні тижні щороку включаємо в план роботи школи. Обговорюємо з учителями пропозиції щодо проведення тижня й обираємо найліпші. Залучаємо до цього процесу також лідерів учнівського самоврядування. Це дає змогу з'ясувати, який формат заходів цікавий для учнів.

Після того, як розглянули й обговорили ідеї та пропозиції, затверджуємо план проведення предметного тижня. Визначаємо зміст заходів в межах тижня. Зазвичай цим займається спеціально сформована творча група педагогів. Під її керівництвом учителі готують методичні матеріали до класних і позакласних заходів. Попередньо ознайомлюємося з досвідом, описаним у фахових виданнях і на освітніх порталах.

Призначаємо відповідальних

За проведення кожного заходу призначаємо відповідального — педагогічного працівника, який координуватиме процес. Якщо предметний тиждень проводимо в межах методичного об'єднання, то кожен вчитель відповідає за певний обсяг творчої діяльності.

Цікавим досвідом є інтегроване проведення заходів — кілька вчителів проводять тиждень в одному класі або один вчитель — в кількох класах водночас.

Серед учнів також визначаємо відповідальних, створюємо творчі групи, що реалізовуватимуть проекти. Це не лише допомагає вчителеві організовувати захід, а й згуртовує клас, дає змогу виявити в учнів лідерські якості тощо.

Застосовуємо нові форми роботи

Для того щоб предметний тиждень був цікавим і продуктивним, особливу увагу приділяємо творчому компоненту в плануванні. Стежимо за тим, щоб не повторювати з року в рік заходи з аналогічними завданнями. Викорінюємо неактуальне та нецікаве для учнів. Ми відійшли від звичних форм діяльності, які не один десяток років у незмінному вигляді супроводжували предметні тижні. Щоб позбутися формального ставлення до предметних тижнів, зробити їх цікавими й насиченими, орієнтуємося насамперед на інтереси учнів. Лінійки відкриття та закриття тижня, брейн-ринги, вікторини й малювання газет на ватмані замінили сучасними, актуальними та незвичними формами роботи. Пропонуємо ознайомитися з ними.

Reels в мережах TikTok та Instagram

Ні для кого не секрет, що більшість часу сучасні учні проводять у соціальних мережах. Епоха діджиталізації вносить свої корективи і в освітній процес. Час припинити із цим боротися й почати отримати користь. Наприклад, під час предметного тижня обираємо актуальну тему і разом з учнями записуємо Reels в мережах TikTok та Інстаграм. Це цікаво учням, тож вони залюбки дають поради, як і що робити.

До **Тижня писемності та мови** публікуємо в соціальних мережах для молоді цікаві факти про мову, вірші українських поетів-сучасників, рекомендаційні або розважальні та позитивні відео, що популяризують українську мову.

До **Тижня історії** записуємо цікавинки про відомих історичних постатей або події. До **Тижня математики** демонструємо відео, як легко виконувати різні види завдань, а до **Тижня хімії** — цікаві досліди тощо.

Довгі одноманітні розповіді в Reels недоречні. Тому всю інформацію подаємо коротко й змістовно. Імпровізуємо й радимося з учнями.

Ось декілька прикладів з нашого досвіду:

- «Цінуй своє!»
- «Коли повертається світ спиною»;
- «Заряджайся позитивом»;
- «Українські фільми, які обов'язково має переглянути кожен».

Плакати співпраці

Плакати співпраці останнім часом набирають все більшої популярності. Суть проста — обираємо великий плакат. Залежно від предмету можна взяти портретний чи альбомний формат. Ділимо його на декілька частин. Кожна група учнів отримує свою частину, розмальовує її та вирізає. На завершення всі учні разом складають і склеюють плакат, а відтак прикрашають ним клас або шкільний коридор. Такі плакати з детальною інструкцією до виконання можна знайти в мережі інтернет.

Творчий проєкт

Обираємо тему для дослідження та вид діяльності. Це може бути фільм, газета, свято, експедиція, репортаж, лепбук, збірник творів, вистава тощо. Відтак продумуємо структуру та план роботи над проєктом. Стежимо за тим, щоб кожен учень зміг проявити свої здібності. Доручення розподіляємо між учнями колективно, зважаємо на їхні особисті побажання та уміння, навички й особистісні інтереси. Цей вид роботи унікальний тим, що активна творча діяльність інтегрується в навчальний зміст окремих предметів.

Наприклад, можна дослідити історію міста чи села, історію школи, географічну місцевість. Можна взяти інтерв'ю в цікавих людей і зняти про це фільм. Або створити виставу на основі відомого літературного твору — у відеоформаті чи безпосередньо в класі.

Соціальний проєкт

Соціальний проєкт, на відміну від творчого, має на меті принести користь суспільству. Це може бути:

- екологічний проєкт із захисту довкілля;
- проєкт, що популяризує українську мову;
- волонтерська діяльність для допомоги ЗСУ;
- будь-яка інша волонтерська діяльність тощо.

Шкільна газета чи журнал

Йдеться не про звичну шкільну стінгазету, намальовану на ватмані, а про реальне друковане інформативне видання. Учні під керівництвом учителів виконують роботу кореспондентів, журналістів, редакторів, ілюстраторів, фотографів, дизайнерів тощо.

Якщо ваша школа ще не має такого видання — варто започаткувати його, а якщо має — підготувати спеціальний випуск, присвячений тематичному тижню. Випуск газети в школі — копітка праця, яка не обмежується предметним тижнем, але ця ідея обов'язково сподобається учням.

Вебквест

Цей вид діяльності особливо актуальний в умовах дистанційного навчання, оскільки не передбачає безпосередньої взаємодії вчителя з учнями в класі. Вебквести створюємо самостійно або використовуємо готові матеріали з освітніх порталів.

Наші вебквести на порталі Всеосвіта:

- «Знавці рідної мови»;
- «Як добре ти знаєш поезію Тараса Шевченка?»;
- «Літературна мапа України».

Фотоквест

Учитель складає завдання для квесту, які мають виконати учні. Наприклад, відгадати загадку й сфотографувати предмет-відповідь на неї або сфотографувати свою улюблену книгу, знайти вдома чи на вулиці визначені вчителем цифри або числа та сфотографуватися з ними тощо.

Сторітеллінг-зустрічі

Сторітеллінг — це мистецтво творчої розповіді. Готуємо для учнів цікаву історію чи легенду. Наприклад, про те, як з'явилася геометрія, звідки походить назва України, як розвивалось наше місто тощо. Окрім того, пропонуємо декілька тем, за якими учні під час зустрічі розказують свої історії. Завдання сприяє активному пошуку, розвитку навичок літературної обробки та ораторського мистецтва.

Живі картини

Ще один вид діяльності, який зазвичай захоплює учнів — це живі картини. Завдання полягає в тому, щоб обрати відому картину чи портрет і відтворити засобами пантоміми — підібрати одяг, ракурс, фон. А відтак зняти коротке відео, на якому продемонструвати оригінал і його відтворення учнями.

Дублювати можна портрети письменників або шедеври світового образотворчого мистецтва.

Лепбук

Відомий всім лепбук, до створення якого залучають учнів, все ще не втрачає своєї популярності. Цей вид роботи не має вікових обмежень, з ним під керівництвом вчителя впораються навіть найменші, а тематику легко дібрати для будь-якого навчального предмета.

Отже, ідей для втілення предметних тижнів є чимало, усі вони об'єднані спільною метою — організувати цікаві та пізнавальні, творчі та креативні заходи для сучасних учнів.

Як скласти план самоосвіти педагога

Один із чинників розвитку професійної компетентності педагога — самоосвіта. Проте здатність до неї не з'являється за наказом керівника. Цього теж треба вчитися. Щоб сформувати в педагога основи професійного розвитку, допоможіть йому обрати тему і скласти план самоосвіти

Самоосвіта — обов'язкова складова професійного розвитку педагога. Адже педагогічна наука не стоїть на місці — з'являються нові напрями освітньої діяльності, удосконалюються форми й методи роботи з учнями. І педагог, який прагне досягти успіхів у своїй професії, не може залишатися осторонь. Проте не всім вдається ефективно організувати самоосвіту. Завдання заступника директора школи — скеровувати професійний розвиток педагогів і надавати їм методичну підтримку.

Визначте тему

Від теми залежить 90% ефективності самоосвіти педагога. Тому не нав'язуйте її, а обирайте разом із педагогом відповідно до його професійних інтересів, індивідуального досвіду й фахової майстерності. Для цього **проведіть** індивідуальні бесіди, анкетування, поспостерігайте за діяльністю вчителя тощо. Відтак запропонуйте варіанти тем самоосвіти.

Звертайте увагу на те, щоб тема була не лише актуальною, а й цікавою для педагога та враховувала, з учнями якого віку він працює.

Важливо, щоб у темі самоосвіти не було беззмістовних формулювань, застарілої термінології. Формулюйте тему так, щоб вона відображала основну мету педагогічної діяльності педагога й засоби, якими він її досягатиме.

Три ознаки вдалої теми самоосвіти

- Тема цікавить педагога та сприяє його професійному розвитку
- Зміст роботи над темою відповідає рівню професійної майстерності педагога
- Робота над темою сприяє розв'язанню одного із завдань школи на поточний рік

Коли сформулюєте тему, обговоріть із педагогом мету й завдання. Зауважте, що мета самоосвіти не в тому, щоб підготувати звіти й формальні доповіді. Головне — удосконалити професійні навички педагога й поліпшити освітній процес у школі. Тож сформулюйте чіткі мету й завдання, а на їх основі визначте очікувані результати самоосвіти педагога.

Окресліть етапи діяльності

Зазвичай педагог працює над темою самоосвіти впродовж навчального року. Щоб раціонально спланувати таку діяльність, поділіть її на етапи, наприклад аналітико-теоретичний, методичний, практичний і підсумковий. Відтак складіть разом із педагогом **план роботи** над темою (*див. Додаток*).

План самоосвіти вчителя початкових класів Гарбузової Олени Володимирівни

Тема: Цифрові застосунки для організації онлайн-навчання в початковій школі.

Мета: опанувати цифрові застосунки для дистанційної роботи з учнями, створити методичне забезпечення до онлайн-уроків з учнями 4 класу.

Строк реалізації: жовтень 2022 — травень 2023

Етапи реалізації: аналітико-теоретичний, методичний, практичний, підсумковий.

Зміст діяльності	Строк
Аналітико-теоретичний	
Проаналізувати нормативно-правові акти, що регламентують організацію онлайн-навчання молодших школярів	жовтень
Визначити вимоги до онлайн-уроків у початковій школі відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (наказ МОЗ від 25.09.2020 № 2205)	жовтень
Вивчати перспективний досвід колег, зокрема: - опрацювати статті у фахових виданнях щодо використання різних цифрових застосунків в освітньому процесі початкової школи; - переглянути та проаналізувати уроки, запропоновані на платформі Всеукраїнської школи онлайн	протягом року
Скласти анотований перелік методичної літератури до теми	листопад
Узяти участь у вебінарах, семінарах-практикумах і майстер-класах за темою	протягом року
Методичний	
Підготувати діагностичний інструментарій для вивчення інформаційно-комунікаційної компетентності молодших школярів	жовтень
Проаналізувати, які онлайн-платформи й онлайн-застосунки доступні для роботи з молодшими школярами	листопад
Оформити рекомендації для батьків учнів «Як формувати в дітей цифрову грамотність»	грудень — лютий
Практичний	
Проаналізувати уміння учнів 4 класу використовувати цифрові технології для розвитку і спілкування	листопад
Опанувати основні функції застосунку Google Classroom для онлайн-навчання	протягом року
Опанувати застосунки для створення цифрових дидактичних матеріалів, зокрема: - Classtime - Bandicam - LearningApps - Genially	
Підготувати цифрові дидактичні посібники до уроків за різними освітніми галузями відповідно до Державного стандарту початкової освіти	
Упровадити в онлайн-роботу з учнями 4 класу цикл ігор, вправ і тестів, створених за допомогою різних цифрових застосунків	
Провести для учнів 4 класу підсумковий веб-квест «Скарби України»	квітень
Підсумковий	
Узагальнити результати роботи над темою, оформити портфоліо	травень
Презентувати результати роботи над темою під час засідання педагогічної ради	відповідно до плану роботи закладу освіти на навчальний рік
Провести майстер-клас для вчителів-початківців «Як використовувати цифрові дидактичні матеріали під час онлайн-уроків у початковій школі»	
Підготувати результати роботи над темою до друку у фахових виданнях	травень

План самоосвіти не належить до обов'язкової документації педагога й не має усталеної форми. Форму плану педагог обирає самостійно та погоджує із заступником директора.

Пропишіть у плані основні **види діяльності** педагога під час кожного етапу роботи над темою самоосвіти.

Аналітико-теоретичний

Запропонуйте педагогу проаналізувати власну діяльність і визначити основні напрями роботи над темою. Відтак він має опрацювати нормативні документи, науково-педагогічну та методичну літературу за темою самоосвіти.

Для того щоб педагог не загубився у великій кількості джерел інформації, регулярно оновлюйте й поповнюйте **фонд довідкової та методичної літератури**, складайте тематичні каталоги. Організуйте виставки, щоб ознайомити педагогів із новинками методичної літератури.

Не вимагайте, щоб у плані самоосвіти педагог вказував перелік літератури, яку він планує опрацювати. Адже фахові видання постійно оновлюються. Ліпше запропонуйте скласти анотований список опрацьованих джерел уже під час роботи над темою. Відтак додати його до результатів самоосвіти й ознайомити з ним колег.

Окрім роботи з літературними джерелами, під час **аналітико-теоретичного етапу** педагог:

- *прослуховує* лекції та доповіді за темою самоосвіти для того, щоб бути обізнаним щодо перспективного педагогічного досвіду;
- *відвідує* уроки колег, обмінюється з ними думками про організацію роботи, зміст освітнього процесу, методи і прийоми роботи з учнями;
- *консультується* в досвідчених фахівців наукових і науково-педагогічних установ психологічного та педагогічного спрямування;
- *бере участь* у вебінарах, семінарах-практикумах і майстер-класах за темою самоосвіти тощо.

Методичний

Запропонуйте педагогу розробити необхідні матеріали до теми самоосвіти. Наприклад, підготувати рекомендації для батьків учнів, розробити навчальні та методичні посібники тощо. Доречно також запропонувати педагогу долучитися до **мережевих професійних спільнот**. Зокрема до інтернет-ресурсів, створених для спілкування педагогів-одномумців із різних регіонів. Це допоможе ознайомлюватися з діяльністю не лише вітчизняних, а й зарубіжних колег.

Практичний

Цей етап самоосвіти передбачає, що педагог **упроваджує в освітній процес** теоретичні знання:

- організовує діяльність учнів;
- перевіряє ефективність нових методів роботи;
- проводить методичні заходи для батьків і колег.

Наприклад, якщо педагог у межах самоосвіти підвищує цифрову грамотність, на практичному етапі він може проаналізувати уміння учнів 4 класу використовувати цифрові технології; опанувати застосунки Google Classroom, Classtime, Bandicam, LearningApps, Genially; підготувати цифрові дидактичні посібники до уроків; провести для учнів веб-квест тощо.

Підсумковий

Насамкінець запропонуйте педагогу узагальнити результати самоосвіти, оформити їх і підготувати для **презентації колегам**. Для того щоб самоосвіта не перетворилася на формальність, запропонуйте педагогу обрати **форму презентації** ще на етапі планування. Найпоширенішою формою є звіт. Зазвичай він містить такі основні елементи, як-от:

- тема самоосвіти, її актуальність, мета й завдання;
- перелік методичних розробок;
- висновки й перспективи для подальшої роботи;
- список використаної літератури.

Проте звіт — не єдина форма презентації результатів самоосвіти. Це можуть бути методичні посібники, портфоліо педагога, дидактичні матеріали, конспекти семінарів і майстер-класів, публікації у фахових виданнях тощо.

Пропишіть у плані, який результат педагог хоче отримати і як його презентуватимете. Відтак сплануйте, під час якого методичного заходу педагог ознайомить колег зі своїми методичними знахідками.

Професійна самоосвіта, як і будь-яка інша діяльність, ґрунтується на складній системі мотивів і джерел активності. Змусити педагогів здобувати нові знання й удосконалювати професійні навички неможливо. Тож не зводьте організацію самоосвіти до формального ведення додаткової звітної документації — планів, конспектів, оформлення стендів. Натомість мотивуйте педагогів, допомагайте їм планувати конструктивну діяльність, яка сприятиме їхньому самовдосконаленню.

Світло незламності

Колись ми згадуватимемо цю зиму, розповідатимемо про неї дітям й онукам. Як з надією поглядали на свій і сусідні будинки у пошуках вікна зі світлом. Як ходили їсти суп у найближчий супермаркет. Як у кав'ярні просили налити окріп у термос... У спальному районі Києва, у цих кам'яних 30-поверхових джунглях, електроенергія означає теплі батареї, домашній обід, воду, інтернет і зв'язок. А що ж означає її відсутність? На мою думку, наш налагоджений побут, робота й навчання за цих надскладних умов — лиш черговий доказ незламності.

Кожна родина, що нині живе й працює в умовах постійної загрози ракетних ударів. Кожна компанія, що тримається на плаву, дає роботу і платить податки. Кожна

школа, що не лише навчає, а й відволікає дітей від хаосу навколо, дає їм відчуття руху й стабільності. Кожен військовий, завдяки якому й існує цей хиткий порядок і для якого всіх можливих слів вдячності однаково замало, — ми всі незламні.

+
Нині Україна — всесвітній пункт незламності. Наші генератори генерують не електроенергію. Вони генерують Світло. Бажаємо, щоб у новому році воно ні на мить не згасло, а наша непохитна віра в себе, свою силу, правду і незламність принесла нам Перемогу.

Будьмо разом, тримаймося гідно, пишаймося Україною, Збройними силами й собою!

Семінар-практикум «Розвиток емоційного інтелекту засобами артметодів». Мета: використання невербальної мови мистецтва для розвитку особистості, надання можливості контактувати з глибинними аспектами духовного життя, з внутрішньою реалізацією, що складається з думок, почуттів, сприйнята та життєвого досвіду. Допомога дитині з ООП зрозуміти себе і через творче самовираження зробити своє життя щасливим. Сприяння аби дитина з ООП не загубилася у цьому світі, відволіктися від дійсності, розуміти красу, доброту, позбавитися від страху, зниження нервової та психічної напруги, об'єднання педагога і дитини з ООП. Проведено вправління за методикою „Пікассо", а також вправа на пряму арттерапії - лялькотерапії з метою корекційної дії (в підгрупах: „Мої друзі" „„ Мій настрій" „„ Допоможи мені"). Корисне для дітей з ООП: активізація і розвиток творчих здібностей, підвищення самооцінки, самосвідомості, формування умінь вирішити внутрішні і групові проблеми й умінь виражати емоції.

Семінар-практикум "Ігри та вправи для розвитку емоційного інтелекту дитини з ООП». Проводили асистенти вчителя Лариса Миколаївна Рачунь та Вікторія Володимирівна Савчишина. Асистенти вчителя поділилися досвідом роботи за методикою, «Пікассо», а також використання у роботі з дітьми вправ арттерапії, лялькотерапії, особливості проведення корекційних вправ , «Мої друзі», «Мій настрій», «Допоможи мені». Практичні вправи були корисні, цікаві, продуктивні.